

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2017/18:16

Onsdagen den 13 december

§ 1 Europeiska rådet

Statsminister Stefan Löfven

Information och samråd inför möte i Europeiska rådet den 14–15 december 2017.

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan är 14, och jag förklarar EU-nämndssammanträdet för öppnat.

Jag vill hälsa statsminister Stefan Löfven välkommen. Vår första punkt på dagordningen är information och samråd inför Europeiska rådet den 14–15 december.

Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Ordförande! Europeiska rådet inleds i morgon torsdag och fortsätter också på fredag. Vid mötet ska vi åter avhandla säkerhet och försvar. Vi ska följa upp toppmötet om rättvisa jobb och tillväxt i Göteborg, och vi ska diskutera utbildning och kultur.

Jag vill passa på att ge information till EU-nämndens ledamöter om de diskussioner om migration och EMU som ska hållas inom ramen för den nya ledaragendan. Några slutsatser eller beslut i de delarna kommer däremot inte att fattas.

Vi kommer att avsluta mötet med att träffas utan Storbritannien för att diskutera läget i förhandlingarna om briterernas utträde ur EU.

Herr ordförande! Det är nu ett år sedan vi i Europeiska rådet enades om hur vi ska gå vidare med EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Det är bra att vi nu kan gå från ord till handling med några viktiga delar av det fördjupade samarbetet på detta område.

Det finns inget mer grundläggande för en regering än att garantera medborgarnas säkerhet. Vi bygger vår säkerhet tillsammans med andra, och därför är det viktigt att vi tar steg för att fördjupa EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik.

EU upprättar nu ett inkluderande och ambitiöst permanent strukturerat samarbete på försvarsområdet – Pesco – där Sverige deltar från starten. Som en del av förslaget till en europeisk försvarsfond presenterade kommissionen i somras ett program som ska stödja försvarsindustriellt utvecklingssamarbete.

Nu har en allmän inriktning inför förhandlingarna med Europaparlamentet om programmet antagits. Sverige har fått bra gehör för att pro-

grammet också ska möjliggöra deltagande för företag med ägande utanför EU och ge incitament för deltagande av små och medelstora företag.

I linje med vår budgetrestriktiva hållning är det viktigt för regeringen att finansieringen av programmet sker genom omprioriteringar inom budget. Det är bra att det nu tydligt står att vi ska fortsätta att stärka den civila delen av EU:s krishantering; detta är något som regeringen har drivit.

Herr ordförande! På mötet kommer Frankrikes president Macron och Tysklands förbundskansler Merkel att redogöra för läget i den så kallade Minskprocessen. De väntas peka på att det inte har gjorts tillräckliga framsteg, varför de sanktioner som EU har med anledning av Rysslands agerande i Ukraina bör fortsätta. Inga formella beslut om sanktioner ska fattas på mötet, men däremot väntas man ge vägledning för en skyndsam rådsprocess. Regeringen är mycket bestämd när det gäller att sanktionerna bör förlängas.

Herr ordförande! För en knapp månad sedan gick toppmötet om rättvisa jobb och tillväxt av stapeln i Göteborg. Diskussionerna mellan Europas ledare visar tydligt att de sociala frågorna är centrala i den debatt om EU:s framtid som nu förs.

Vid toppmötet gavs uttryck för många olika åsikter och idéer, men det fanns också en gemensam syn om vägen framåt med respekt för kompetensfördelningsområden mellan medlemsstaterna och EU-institutionerna.

EU:s framtida utmaningar kan bara mötas om vi sätter medborgarna först. När vi nu blickar framåt är det glädjande att den rapport som är undertecknad och som Jean-Claude Juncker tog fram efter Göteborgstoppmötet återspeglas så väl i utkastet till slutsatser.

Vid stats- och regeringschefernas lunch, som avslutade toppmötet i Göteborg, diskuterades även betydelsen av kultur och utbildning i ett framtida EU. Inom såväl utbildning som kultur gäller nationell kompetens, och så ska det fortsätta att vara. Det finns dock goda skäl att utveckla det mellanstatliga samarbete som redan är etablerat.

Utbildning är en viktig del av den europeiska agendan för jobb och tillväxt, och samarbete och nätverksbyggande på alla utbildningsnivåer bidrar till ett konkurrenskraftigt Europa.

Vi kan konstatera att EU:s program Erasmus för ökad rörlighet för EU:s studenter är en stor framgång och en medborgarnära fråga. Det vore naturligtvis mycket bra om det kunde utvecklas.

Herr ordförande! Diskussionen om migration sker denna gång inom ramen för Europeiska rådets ordförande Donald Tusks ledaragenda. Inga slutsatser ska antas, och inga beslut ska fattas. Diskussionerna syftar i stället till att försöka dryfta de riktigt svårlösta frågorna.

Eftersom migrationsfrågorna har varit på dagordningen vid snart sagt varje möte i Europeiska rådet sedan 2015 har Donald Tusk nu valt att öppna upp för en mer informell diskussion om hur vi kan lösa de knutar som är kvar, för att senare komma till beslut. En av dessa knutar och en viktig del i ett nytt fungerande system är och förblir att alla ska ta sin del av ansvaret. Det kan inte vara bara några länder som tar ansvar. Vi har alla samma skyldigheter att leva upp till.

Jag menar att den ansats som Donald Tusk har i sitt brev när han beskriver förslagen om tvingande kvoter som ineffektiva och att vi främst

ska fokusera på externa lösningar är fel. Det är en trovärdighetsfråga för EU att vi får till ett system som är både hållbart och rättvist.

Jag har tidigare sagt att vi alla i slutänden måste vara beredda att kompromissa – även vi – men vår linje är tydlig och våra ståndpunkter kända. Regeringen har gjort vad som krävs för att lägga om politiken så att fler söker asyl i andra länder, men vi måste få till ett fungerande europeiskt system. Detta är också en viktig förutsättning för att upprätthålla Schengensamarbetet och den fria rörligheten.

Europeiska rådet enades i oktober om att nå en överenskommelse om det gemensamma asylsystemet under första halvåret 2018, och det är vad vi har att förhålla oss till. Detta kommer jag att vara mycket tydlig med under mötet. Finansiella frågor kopplade till migration får behandlas i kommande långtidsbudget.

När det gäller den externa dimensionen av migration är det många som har tagit del av de fruktansvärda bilder som vi har fått se av migranter som säljs som slavar i Libyen. Det är oacceptabelt, och Sverige har markerat detta i bland annat FN:s säkerhetsråd, där frågan togs upp på ett extrainsatt möte häromveckan.

EU och medlemsländerna måste göra mer tillsammans med länderna i Västafrika och Sahel, både för att bekämpa grundorsakerna till att människor flyr, såsom konflikter och fattigdom, och för att informera om de risker som finns med att ge sig ut längs de farliga migrantrutterna.

Under EU–AU-toppmötet i Abidjan häromveckan enades FN, Afrikanska unionen och EU om att sätta upp en task force på plats i Libyen för att underlätta samordningen av migrations- och flyktingfrågor och på samma sätt skydda migranter och effektivisera arbetet med frivilligt återvändande och vidarebosättning. Tillsammans med Internationella organisationen för migration, IOM, har EU hjälpt drygt 14 000 migranter att frivilligt återvända till sina hemländer från Libyen i år.

Några afrikanska länder, bland annat Niger, Nigeria och Sudan, har efter toppmötet i Abidjan visat att de är beredda att ta ett ökat ansvar för sina medborgare och tar nu emot återvändande landsmän som befunnit sig i Libyen.

Herr ordförande! Den andra punkten under ledaragendan berör EMU:s fördjupning. Europeiska rådets ordförande har kallat till ett eurotoppmöte i utvidgad krets, där Sverige och andra icke-euroländer också bjudits in att delta. Mötet syftar till att diskutera formerna för hur arbetet med att förstärka och fördjupa EMU-samarbetet ska tas vidare. Inga beslut fattas vid mötet, och jag vill påminna nämnden om att Sverige inte heller binds av beslut som fattas av eurogruppen, oavsett vilket format det är.

Att Sverige och andra icke-euroländer inbjuds att delta i diskussionen om eurosamarbetet är bra. Samarbetet kring euron och dess stabilitet är viktigt för hela EU, och därför är det viktigt att länder som inte har euro som valuta får insyn och inflytande över framtida EMU-reformer.

Denna gång väntas diskussionen framför allt röra bankunionen och finanspolitiska frågor. Vår syn är väl känd och förankrad i riksdagen. Den innebär bland annat att värna nationellt ansvar för den ekonomiska politiken, vikten av att följa upp de finanspolitiska reglerna, prioritera färdigställandet av bankunionen och främja sammanhållningen inom hela

EU. Diskussionen kommer att följas upp av ledarna på Europeiska rådets möte den 28–29 juni nästa år.

Herr ordförande! På fredag kommer vi att diskutera Storbritanniens utträde ur EU och förhoppningsvis ta steget till nästa förhandlingsfas efter att vi har nått tillräckligt långt i förhandlingarna om själva skilsmässan.

Det finns nu en principöverenskommelse mellan EU:s chefsförhandlare Michel Barnier och Storbritannien i de tre tunga utträdesfrågorna: medborgarnas villkor, den finansiella uppgörelsen och gränsfrågorna.

När det gäller rättigheter för EU-medborgarna i Storbritannien och britterna i EU uppfyller överenskommelsen i mycket stor utsträckning våra önskemål. Det är förstas glädjande. De människor som påverkas av brexit ska i så stor utsträckning som möjligt kunna fortsätta att leva sina liv där de bor. Detta är något som vi har prioriterat från allra första början.

Britterna har också accepterat den metod som EU anser bör ligga till grund för att beräkna den ekonomiska uppgörelsen. Därmed kan vi förvänta oss att britterna i princip betalar som hittills fram till slutet av innevarande långtidsbudget och därefter också står för redan gjorda åtaganden. Detta har varit en viktig fråga för oss i förhandlingarna, och det är bra att denna princip är löst.

Slutligen har man enats om en text som inte löser frågan om gränsen mellan Irland och Nordirland men där man nu även från brittisk sida har gjort sådana åtaganden att det blivit möjligt att gå vidare. Att undvika att fredsprocessen riskeras är viktigt för oss alla och naturligtvis avgörande för människor i Irland och Nordirland.

Nu när de tre pusselbitarna är lagda förväntar jag mig att Europeiska rådet kommer att dela chefsförhandlare Michel Barniers slutsats att tillräckliga framsteg har nåtts. Jag är beredd att ge grönt ljus för att gå vidare till nästa fas i förhandlingen.

Det blir viktigt att snabbt etablera ett övergångsarrangemang, något som inte minst näringslivet på båda sidor har framhållit som mycket viktigt, och börja lägga fast ramarna för den framtida relationen. I denna relation vill vi se en nära, omfattande handelsrelation för varor och tjänster men också att vi kan fortsätta med annat samarbete där detta är möjligt, exempelvis inom utbildning, forskning, brottsbekämpning och säkerhet.

Utkastet till riktlinjer för etapp två av brexitförhandlingarna är en principiellt inriktad text som ser bra ut. Den kommer att fyllas ut med förhandlingsdirektiv som vi räknar med att allmänna rådet ska anta i januari. Det är min förhoppning att vi nu kan röra oss framåt i förhandlingarna och på samma sätt kunna erbjuda mer klarhet till både människor och företag på båda sidor av Engelska kanalen. Det är hög tid. Vi måste göra vad vi kan för att undvika att brexit blir jobbigare än nödvändigt.

Sverige tillhör de länder som driver på mest för att vi ska ha en så nära relation som möjligt efter skilsmässan. Jag hade i går ett kort samtal med premiärminister Theresa May. En nära, omfattande relation med Storbritannien är grundläggande för en stark och konkurrenskraftig europeisk union och därmed för svensk ekonomi och svenska jobb.

Herr ordförande! Jag vill tacka statsministern för redogörelsen inför kommande toppmöten.

De frågor som ska diskuteras har varit på dagordningen under lång tid, och vi har haft anledning att diskutera dem mycket. Jag har några reflektioner.

Det är väldigt bra att regeringen är tydlig när det gäller migration. När man hör att en del länder vill mjuka upp det beslut som fattats tidigare måste man verkligen stå emot, dels för att ett beslut är fattat sedan tidigare, dels för att det vore fullständigt orimligt om Europa inte skulle ta ett solidariskt ansvar för de flyktingströmmar som har kommit och som kommer att komma. Det är inte konstigare än att alla Sveriges kommuner måste ta ansvar för det flyktingmottagande som finns.

Jag är glad över att regeringen är ståndaktig i detta och driver på, eftersom det finns rörelser för att man ska frånga de beslut som finns.

Jag tycker också att det är roligt att det sociala toppmötet har fått reella efterverkningar – att det blir någonting av det och att man lyfter fram de sociala frågorna. Frihandel är otroligt viktigt, och det har gagnat Sverige väl – och kommer att göra det – men man måste också ha system som fångar upp människor. Det är bra att detta diskuteras på den europeiska nivån även om det självklart sedan beslutas på den nationella nivån.

Personligen tycker jag också att det är roligt att man har lyckats med utstationeringsdirektivet. Nu återtar vi makt från EU-domstolen till Sverige så att den svenska modellen kan gälla. Den innebär att arbetsgivare och arbetstagare gemensamt kommer fram till hur man ska ha det med lönebildningen.

På toppmötet är inte frågan om att uttala ytterligare sanktioner mot Ryssland föremål för behandling, men jag är glad att detta nämns och att det verkar finnas ett stort stöd för att så faktiskt kommer att bli fallet när frågan väl blir aktuell och ska beslutas.

När det gäller brexit är det roligt att man har kommit en liten bit framåt även om mycket återstår. Sverige är ju antagligen det land som är mest beroende av att ha goda relationer med Storbritannien framöver, så även här är det, som statsministern säger, viktigt att få till stånd en bra uppgörelse.

Slutligen ska EMU och fördjupningen där diskuteras. Har man en gemensam valuta måste man självklart på olika sätt diskutera hur samarbetet ska bli bättre, men det är bra att även vi som står utanför EMU nu bjuds in på möten. Det EMU-länderna beslutar kommer nämligen självklart att ha stor påverkan på oss, och även här är väl mitt råd någonstans att fullfölja det man redan har beslutat. Olika besparingsåtgärder och sådant är nog det viktigaste, skulle jag vilja säga. Det är bra att vi blir inbjudna.

Jag är också glad att statsministern lyfter fram Erasmus. Det är verkligen en framgångssaga för Europeiska unionen och ett mycket bra exempel på hur Europeiska unionen kan ge ett mervärde – i det här fallet att unga människor kan studera i hela Europa, och självklart att andra komma till oss.

Anf. 4 MARIA PLASS (M):

Ordförande! Tack för informationen, statsministern! Jag börjar med förhandlingarna om Storbritanniens utträde ur unionen. Det är bra att förhandlingarna har kommit så långt att svenska medborgare och svenska företag får besked om framtiden.

Därför är det nödvändigt att EU:s stats- och regeringschefer nu tar beslutet att tillräckliga framsteg har nåtts och att man kan inleda den andra fasen. Det är då av största vikt att EU får ett avtal med Storbritannien som blir så bra som möjligt, och i dessa diskussioner behöver EU vara mer konstruktivt. Britterna har satt sig i en svår situation, men precis som statsministern sa är det viktigt att de framtida relationerna med Sverige – och även med unionen – blir så bra som möjligt. Sverige bör inom EU-27 tillhöra den aktiva grupp som ser till att EU är så konstruktivt som möjligt i dessa förhandlingar.

I ljuset av Storbritanniens val att lämna unionen har kommissionen under det gångna året presenterat en mängd nya förslag och idéer om vilken inriktning samarbetet ska ta framöver. Det finns fem olika scenarier inför framtiden, och man har fem olika vägskäl. Dessa frågor berör den konstitutionella grunden för samarbetet och är av fundamental karaktär då några av de alternativ för EU:s framtid som kommissionen föreslår – och även förespråkar – är en helt annan union med en förändrad maktbalans än den vi arbetar med i dag.

Vi har vid ett flertal tillfällen försökt höra vad regeringen anser om dessa olika framtidsscenarier. Regeringen har fortfarande inte presenterat någon tydlig vision för riksdagen gällande i vilken riktning man vill att EU ska utvecklas. Regeringen har sagt att man i mars ska landa i vad man anser om EU:s framtid. Om diskussionen känns överspelad i dag kommer den definitivt att vara det i mars. Vill regeringen vara med och ha någon chans att påverka dessa viktiga diskussioner ska man nog redan i morgon uttala sig om vilket av framtidsscenarierna man föredrar.

Moderaterna anser att EU:s viktigaste uppgift i denna tid är att slå vakt om det medlemsstaterna gemensamt har uppnått och med det som grund använda alla möjligheter och verktyg som redan finns för att möta de politiska utmaningarna. Det innebär att fortsätta den nuvarande inriktningen men ha ett bättre fokus på sakfrågorna. Detta är viktigt för Europas välbefinnande och tillväxt. Moderaterna vill se utveckling, effektivisering och förbättring av det mellan- och överstatliga EU-samarbetet där det finns ett tydligt mervärde med samarbete över nationsgränserna. Vi vill inte ha ökade eller fler federala strukturer.

Jag har ett par frågor till statsministern. För det första är jag angelägen om att få höra vad Sverige kommer att säga i diskussionerna med de andra EU-länderna och få ett förtydligande av detta. För det andra undrar jag vad statsministern kommer att svara på de konkreta frågor som tidigare har skickats ut rörande fördjupningen av EMU.

Anf. 5 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr ordförande! Jag börjar med det Marie Granlund tog upp.

Jag håller med om att vi nu verkligen ska hålla i när det gäller tydligheten att migrationspolitiken är ett samlat EU-ansvar. Det går inte att säga att det bara är några länders eller de flesta länders ansvar, utan det är allas ansvar. Jag har sagt det så många gånger förr – det har med EU:s

trovärdighet att göra, och inte minst Schengensamarbetet hänger mycket på detta.

När det gäller toppmötet i Göteborg tas det vidare, precis som Marie Granlund har konstaterat. Det menar vi är bra. Vi har tidigare också diskuterat med det tillträdande ordförandeskapet, Bulgarien, att detta kommer att rullas över också på deras halvår, så att vi vet att vi har tagit nödvändiga steg.

Som jag sa är sanktioner mot Ryssland något vi förväntas kunna ge rekommendationer om så att vi får en snabb process i detta och kan fatta beslut i god tid. Vår uppfattning är mycket klar.

När det gäller EMU förväntas diskussionen som sagt koncentreras på bland annat bankunionen. Där tror jag att även EU-nämndens ledamöter vet att regeringen avser att tillsätta en utredning, för detta är så komplexa frågor. Bankunionen blir väl ett faktum, men vi menar att vi verkligen behöver se över huruvida Sverige ska gå med. Oavsett om Sverige går med eller inte är det dock naturligtvis bra att det blir en stark bankunion; det har ju med det finansiella systemet att göra, inte minst i euroområdet. En stark bankunion är viktig.

Diskussionen kommer att pågå om balansen mellan å ena en riskfördelning bland alla och å andra sidan medlemsstaternas enskilda ansvar att se till att den finansiella sektorn faktiskt fungerar. En bankunion får inte leda till att man kan minska sitt eget ansvar, utan den balansen är oerhört viktig. Det finns sådana skrivningar i detta hittills, men vi vill fortsätta att följa det. Vi vill också påverka det i den riktningen, så att bankunionen inte innebär mindre ansvarstagande för medlemsstaterna. Vi ska hålla i där.

När det gäller det Maria Plass och Moderaterna framförde är det även vår förhoppning att det nu blir ett beslut om att vi tar nästa steg. Det finns detaljer kvar att lösa i det första steget, inte minst när det gäller Nordirlandsfrågan och Irlandsfrågan. Där är det mer en principiell hållning, för det är självklart att varken Storbritanniens eller Irlands premiärminister vill medverka till en lösning där det blir en hård gräns. Det återstår mycket detaljer att lösa när det gäller hur det faktiskt ska fungera. Principen är dock klar, och det tycker vi är rätt.

Sverige ingår i en aktiv grupp för ett starkt samarbete mellan UK och EU, och vi vill naturligtvis även ha ett starkt bilateralt samarbete. Vi är med i den gruppen, ja – det är ingen tvekan om det. Jag har gett uttryck för detta till premiärminister May flera gånger, senast i går. Vi vill göra det. Här kommer nu nästa steg att bli en diskussion om en övergångslösning och hur den ska se ut, och där verkar det finnas en principiell samtycka att det måste vara en övergångsperiod.

Sedan tror jag att UK därefter vill gå så långt som möjligt i diskussionen mellan UK och EU.

[starkt flygplansbuller]

Vi får hoppas att det där var det svenska försvaret!

I den nyare diskussionen om den nya relationen vill nog alltså UK gå så långt som möjligt, men där kan inget slutföras förrän man faktiskt är ett tredjeland. En sådan diskussion tror jag därför kommer att bli ganska intensiv – hur långt kan man gå? Sverige tillhör dock definitivt den grupp av länder som driver på för en bra, stark relation med Storbritannien.

När det gäller framtidsscenarioer har vi flera gånger påpekat det, både här och i det tal jag höll i Uppsala. Jag menar att det viktigaste nu – och jag uppfattar att även Maria Plass ger uttryck för detta – är att vi faktiskt levererar det vi redan har bestämt. Det är inte dags för några nya, stora åtaganden, utan det ska vara ett mervärde. Där har jag exemplifierat med att det är dags att leverera när det gäller jobben, inte minst för ungdomar så att de ser att det faktiskt finns en framtid för dem, att de är med och att de kan känna framtidstro. Det gäller även klimatfrågan, säkerhetsfrågan och så vidare. Jag menar att vi har gett uttryck för detta. Det ska som sagt också vara ett mervärde.

Svaret på de två frågor om EMU som ställs i dokumentet är ja. De handlar alltså om hur arbetet kan gå vidare och om mandatet för eurogruppen och Ekofin – att arbetet tas vidare och att prioritet ges till de frågor där det nu finns mest samsyn. Vi tycker väl att det är rimligt att man gör detta och att man återkommer till frågorna i juni 2018, så att de hinner vidareutvecklas. Svaret på frågorna är alltså ja.

Anf. 6 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Jag vill börja med att tala om säkerhet och försvar.

Vi har konsekvent uttryckt en stark motvilja och skepsis mot att ingå i den försvarsunion som nu bildas. Det är kanske lite passé i dagsläget, men detta är någonting som hela tiden kan bli värre. Det brukar vara så inom det europeiska samarbetet att man börjar med de små stegen, och sedan tar man större och större steg. Jag vill bara framhålla att det får räcka med de steg som har tagits vad gäller Pesco och försvars- och säkerhetssamarbetet.

Vad gäller försvarsfonden och att den finansieras inom ram vill jag säga att detta är någonting vi hör återkommande i EU-nämnden: ”Vi ska inte öka vår avgift, utan det ska finansieras inom ram.” Det blir mycket som ska finansieras inom ramen framöver, och ju fler beslut som fattas om att flytta över politiska frågor till europeisk nivå, desto mer leder det till att det inte går att finansiera inom ram. Man kanske ska vara återhållsam i detta. Jag anförde tidigare att vi av olika skäl är skeptiska till att försvarsfonden instiftas, och ett skäl är just det ekonomiska. Även regeringen borde tänka på att det inte går att klämma in hur mycket som helst.

Förlängda sanktioner är inget vi invänder emot. Statsministern säger att de sociala frågorna är centrala, och javisst – de är centrala för dem som vill se ett federalt Europa. Det vill inte jag. Statsministern kan flina hur mycket han vill åt detta, men det är ett faktum att det om man börjar diskutera pensioner, barnbidrag och andra saker – om man tar första steget mot att skapa en pelare för sådana frågor – alltid leder till en utveckling.

Jag tycker att det är en tråkig utveckling vi ser på europeisk nivå just nu. Vi ser att Stefan Löfvens kamrater i EU-parlamentet jublar när man diskuterar just federaliseringen och behovet av att skapa ett federalt Europa. Jag skulle vilja se tydliga avståndstaganden i relation till den typen av frågor i stället för jubel och skratt åt dem som varnar för utvecklingen i det europeiska parlamentet.

Vad gäller utbildning tror jag inte att det är så många som har något emot möjligheten till studentutbyte och att människor ska kunna studera i

andra länder; det har vi gjort även utan de utvecklade samarbetena på europeisk nivå.

Statsministern framhåller att medlemsländerna ska ha nationell kompetens vad gäller utbildning. Jag instämmer i att vi måste verka för detta, så att man inte utvecklar också utbildningsområdet vidare. Jag tycker att det går att se en utveckling mot att man frångår den nationella kompetensen eller åtminstone förbereder för att göra det.

Där vill jag höja ett varningens finger – inte heller på detta område kan vi gå vidare utan att riskera att överföra ytterligare makt från svensk sida till EU. Någonstans måste vi kunna ha en möjlighet att påverka vårt eget land även i framtiden.

Statsministern framhåller att han vill leverera jobb till ungdomarna. Det är precis vad man har gjort när man har finansierat bekämpande av ungdomsarbetslöshet i Spanien och Portugal i stället för i Sverige. Jag tycker att detta är fel väg att gå. Det har hänt flera gånger tidigare, och jag vidhåller just detta. Jag är absolut för att ungdomarna får jobb, men vi kanske kan börja med våra egna. Däremot kan vi samarbeta med andra länder och handla med dem – alltså samarbeta på riktigt – vilket leder till ett ökat gemensamt välbefinnande utan att svenska skattemedel används. Det hade jag sett som någonting positivt.

Vad gäller migrationen framhåller statsministern att det inte kommer att antas några slutsatser. Vi ser dock att det pågår en diskussion inom Europa där man ska stämma stater inför Europadomstolen för att de inte vill ta sitt så kallade ansvar.

Jag tycker dock att även ansvaret för migrationspolitiken måste ligga på nationell nivå. Jag tycker inte att EU eller Europa ska stå över enskilda medlemsstater och deras bedömning av vad som är bäst för det egna landet.

Jag vill också framhålla att Sveriges mottagande låg på rekordnivåer när den tillfälliga omfördelningsmekanismen, som man kallar den, instiftades. Vi skulle alltså avlasta andra länder trots att vi samtidigt hade det största mottagandet per capita i Europa. Jag tycker att denna logik är väldigt ihålig – jag förstår den över huvud taget inte.

När man väl lyfter upp sådana här områden, vad är det då som säger att vi kommer att bestämma över vår egen migrationspolitik i framtiden? Ingenting. Men det är ändå vi som får leva med konsekvenserna av detta.

Jag tycker därför att just migrationspolitiken är ett särskilt och synnerligen allvarligt område att lyfta upp på europeisk nivå. Jag hoppas att regeringen om inte förr så åtminstone senare tar till sig av detta och inte fortsätter att driva på för att vi ska överföra alltmer inflytande även på detta område.

Vad gäller EUF-fördraget skriver man i artikel 78.3 att det handlar om provisoriska åtgärder när man ska tvinga medlemsstater till någonting. Men på vilket sätt kan man kalla det provisoriskt om man nu stämmer dessa tre medlemsstater?

Hur ser statsministern på att man utövar dessa påtryckningar på de medlemsstater som nu ska tvingas att ta emot människor? Jag tror att jag redan har svaret – han är såklart väldigt positiv till det, eftersom vi ska tvingas att ta på oss det här ansvaret.

Detta kan statsministern i alla fall svara på: Varför skulle vi i Sverige tvingas att ta på oss ytterligare belastning under krisperioden när man

instiftade det omfördelningsystem som åtminstone skulle vara provisoriskt? Det var faktiskt så det förhöll sig. Jag tycker att logiken i denna typ av frågor är väldigt konstig.

Vad gäller EMU:s fördjupning är jag medveten om att vi inte har någon rösträtt. Vi är ju inte medlemmar i EMU, och det är jag glad för. Om övriga partier också är glada för att vi inte är med i EMU, eftersom det har gynnat vårt land att vi har stått utanför, borde man verka för att kräva ett svenskt undantag så att Sverige inte ska behöva gå med i EMU i framtiden.

Jag vet att det finns vissa kriterier som ska uppfyllas för att vi ska kunna tvingas att gå med i EMU, och till syvende och sist bestämmer vi själva. Men detta kan förändras, precis som allting annat inom Europeiska unionen.

Om Danmark och Storbritannien orkar förhandla om ett permanent undantag för att respektera sina folkomröstningar borde också Sverige kunna göra detta. Jag har många gånger påpekat för regeringen att även Sverige borde klara av detta, men aldrig har man haft något slags vilja att göra det. Jag skulle åtminstone en gång vilja ha en förklaring till varför Sverige inte kan driva på för att få ett permanent undantag när både Danmark och Storbritannien kunde göra det. Det är en väldigt enkel fråga som jag skulle vilja ha ett svar på.

Vad gäller brexit har jag inte så mycket att tillägga. Kul för Storbritannien att nu slippa denna överstatlighet! Det är bra att man tar sitt ansvar och att man hittar en lösning för de medborgare som vill bo kvar i Storbritannien. Det vore också bra om det gick att hitta ett sätt att få Irland att fungera med EU och Storbritannien även fortsättningsvis.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Ordet går nu till Jonas Eriksson – alltså till mig själv. Nu såg jag ett leende, ett flin och ett skrattande! Det tycker jag var trevligt, men jag har inte sett några flin eller skratt i några andra sammanhang när vi har diskuterat dessa viktiga frågor.

Jag tycker att det är bra att regeringen trycker på det gemensamma ansvaret för migrations- och flyktingfrågorna. Jag tycker att det är jätteviktigt, för detta kommer inte att lägga sig. Förhoppningsvis får vi fred i de länder som i dag är drabbade av krig, men det finns många andra skäl till att människor flyttar på sig.

Tyvärr finns det en stor risk för att denna utveckling, med klimatförändringar, livsmedelsförsörjning, översvämningar och liknande problematik, kommer att göra att vi även i fortsättningen får stora rörelser av människor. Detta behöver vi lösa tillsammans – det är ingenting som man kan lösa enskilt i varje medlemsland.

Jag tycker även att det är viktigt att inte bara betona det gemensamma ansvaret utan att också regelbundet gå tillbaka till de grundläggande värderingarna – som regeringen gör i FN när man nämner kvinnornas situation och kvinnornas rättigheter – och betona vikten av mänskliga rättigheter och rätten att söka asyl. Jag upplever i diskussionen att det även där finns människor som är lite svajiga och inte är riktigt tydliga.

Det skulle kännas väldigt bra om Sverige ständigt kunde återkomma och se till att detta nämns. Vi tar det ofta för givet – för oss är det så självklart. Men om alla tar det för givet är risken att det plötsligt inte

längre är något som går att ta för givet. Gradvis sker förändringar som man inte märker av, och sedan står vi inför en ny situation.

Det är alltså viktigt att betona det gemensamma ansvaret men att också gå tillbaka till att betona de mänskliga rättigheterna och rätten att söka asyl.

Jag delar regeringens syn på framstegen i förhandlingarna mellan EU och UK. Jag tycker att det vore bra om vi kunde komma vidare i den diskussionen.

Anf. 8 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Ordförande! När det gäller Johnny Skalins frågor om försvaret och motviljan på det området är det så att regeringen gör en annan bedömning. Detta har vi diskuterat förut. Vi menar att det är viktigt att vi tillsammans bygger gemensam säkerhet. Det är bra, och om vi kan göra detta med andra länder stärker vi vår säkerhet.

Detta är ett helt frivilligt åtagande. Vi menar att det är bra – det är en av våra viktigaste uppgifter.

Detsamma gäller försvarsfonden – att svensk industri kan vara med och dra nytta av den är bra för vår försvarsindustri och för vårt försvar. Återigen rör det sig om frivilliga åtaganden.

Vad gäller det sociala tror jag inte att det är det federala som är problemet för Johnny Skalin och SD. Jag tror att det är det sociala i sig som är problemet. Jag tror inte att det står så högt upp på dagordningen.

Att länderna i EU nu har kommit överens om att sätta detta tydligare på dagordningen utifrån sina egna premisser är bra.

Anledningen till att jag möjligtvis reagerar är att jag aldrig hör några argument för varför EU helt plötsligt skulle ta över besluten när detta kommer upp. Jag hör inget om detta, utan jag hör en massa antaganden om att det antagligen kommer att bli så eller så i en mängd olika frågor. När man lyssnar på Johnny Skalin tror man att EU kommer att ta över Sverige, att riksdagen kommer att få lägga ned och jag vet inte vad.

Det är ju inte så. Det står väldigt tydligt vad som gäller i dessa frågor, nämligen ”in full respect of the principles of subsidiarity and proportionality”. Det är inga nya fördrag som presenteras. Fördragen anger redan nu beslutskompetensen mellan medlemsstaterna och EU, och det händer ingenting på det området. Men de sociala frågorna ska prioriteras på ett annat sätt, och jag tycker att det är mycket viktigt. Att vi kan öka den sociala tryggheten för människor i EU är viktigt.

Ungdomsarbetslösheten i Sverige är den lägsta på många år. Det är viktigt att vi fortsätter – vi har jobb kvar på det området.

Ungdomsarbetslösheten har sjunkit rejält i Sverige under de senaste åren. Den behöver fortsätta att sjunka, men det förtar inte betydelsen av att ungdomar i andra europeiska länder också har behov av arbete. Om vi kan hjälpas åt för att se till att de kommer i arbete ökar vi den sociala tryggheten även i de länderna, och då ökar vi stabiliteten i hela EU.

Ju fler länder som har instabilitet och ungdomar som känner oro för sin framtid, desto sämre är det för Sverige. Den ekonomiska utvecklingen blir inte bättre för Sverige om vi har länder som har sådana enorma problem. Det ena förtar inte det andra, utan dessa saker hör ihop.

Varför har vi gjort som vi gjort när det gäller migrationen? Ja, inte minst för att vi har en gemensam yttre gräns. Vi har ett gemensamt ansvar för dessa frågor.

Sverige är en del av denna fördelning. Vi har gjort en överenskommelse, men man kan notera att Sverige fick ett uppskov eftersom vi redan hade tagit ett så stort ansvar. Det är väl dock rimligt att om vi har en överenskommelse där Sverige ingår kan vi inte säga att vi inte ska ingå. Vi kan inte säga att vi ska ha en överenskommelse med alla andra men att vi inte ska ingå. Det blir inte logiskt. Däremot fick vi ett uppskov, vilket vi tyckte var bra.

Samma sak gäller i fråga om EMU – det är ingen som tvingar på oss någonting över huvud taget. Vi tycker däremot att när EMU och euroområdet nu finns är det bra om dessa är så starka som möjligt och fungerar så bra som möjligt, för om dessa fungerar bra har vi också bättre förutsättningar.

Därför tycker vi att bankunionen ska vara så effektiv och stark som möjligt, oavsett om vi går med i den eller inte, för att vi inte ska hamna i någon ny finansiell kris, som vi gjorde 2008–2009. En sådan kris slår så oerhört hårt mot jobb, tillväxt och social trygghet.

Ordföranden Jonas Eriksson står liksom vi upp för migrationen. Jag delar också hans syn på rätten att söka asyl. Detta är en universell fråga som vi måste upp för. Vi ska stå upp för den och har hela tiden gjort det. Rätten att söka asyl finns där.

Nu pågår ett arbete inom Förenta nationerna om hur migrationspolitiken ska utvecklas på global nivå. Jag kan inte se annat än att denna rätt kommer att finnas där. EU och Sverige ska stå upp för den.

Som påpekas i Donald Tusks skrivelse är det viktigt för oss att vi skiljer på det som är flyktingskäl och den asylrätt som är kopplad till detta och det som är ekonomisk migration. Ekonomisk migration är en annan sorts migration, som man i och för sig kan förstå drivkraften bakom, men asylskäl är något annat. Asylrätten ska vi stå upp för.

Vi ska också komma framåt i frågan om UK. Som jag sa är Sverige en av de parter som driver på för ett brett och starkt samarbete med UK också i framtiden.

Anf. 9 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Tack, statsministern, för de inledande orden!

Jag inleder med brexit. Ni, det vill säga stats- och regeringscheferna, förväntas ge klartecken till att gå in i den så kallade fas 2, som handlar om hur relationerna med Storbritannien ska vara efter den så kallade skilsmässan.

Jag tycker att vi – Centerpartiet och regeringen – är väldigt överens om att vi även i fortsättningen ska ha goda relationer med Storbritannien. Det är viktigt för handeln, för utbildning och för snart sagt alla områden att vi så har.

Men i sammanhanget vill jag fråga statsministern: Tycker statsministern att den uppgörelse – om vi kan kalla den för detta – som är gjord så här långt är tillräckligt klar och tydlig? Jag ställer denna fråga bland annat apropå att det finns ett uttalande från den brittiske brexitministern David Davis där han säger att det är ett ”statement of intent”. Jag översätter detta till att det som är överenskommet inte är särskilt bindande.

Frankt uttryckt: Har EU blivit lurat att gå in i fas 2, vilket ju Storbrittannien verkligen vill, utan att vi har klarat av skilsmässoförhandlingarna i fas 1 på ett adekvat sätt?

Jag går snabbt över till Leaders' Agenda. Den innehåller ju, förutom frågorna om migrationen – som jag återkommer till – och om bankunionen, diskussioner om en europeisk finansminister. Denna diskussion är förvisso informell, men den kommer att bli formell på så sätt att ett uppdrag förväntas ges till Ekofin att fortsätta diskussionerna.

Är vi rent av på väg mot en federalistisk statsbildning? En nationalstat brukar präglas av att man har en gemensam budget, gemensam finans- och penningpolitik och därtill ett gemensamt försvar. Nu är vi snart på väg dithän.

Kommer statsministern att varna för det som är min farhåga, det vill säga att det fortsättningsvis ska vara enskilda medlemsstater som på ett förtroendefullt sätt samarbetar med varandra för att utveckla alla delar av vårt kära Europa?

Slutligen har jag en fråga om migrationen. Det har varit, och är, svårt att komma fram med de lagstiftningsförslag som har varit, och är, under diskussion under lång tid. Det är väl skälet till att rådets ordförande Tusk har tagit upp frågan på toppmötet. För Centerpartiets del är det viktigt att det blir ett gemensamt EU-system för flyktingmottagande med en jämnare fördelning än den som råder för närvarande. Vi vill att alla som söker skydd ska få en individuell prövning av expertmyndigheter och vid behov kunna pröva dem i domstol.

Det måste dessutom finnas mekanismer för en fungerande omfördelning av flyktingar. De sakerna är vi också överens om, men de behöver komma på plats. Kommer statsministern att framföra dels denna fråga, dels att det behövs någon typ av kännbar sanktion för dem som inte lever upp till det som vi möjligen kan komma överens om, så att det inte blir ett ensidigt ansvarstagande från enbart vissa av medlemsstaterna?

Anf. 10 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Tack, statsministern, för redogörelsen!

Vad gäller den militära delen, Pesco, har vi en annan syn än regeringen. Vi motsätter oss denna militarisering av EU, och vi motsätter oss att medel från EU:s budget går till militära ändamål, vilket är en del av Pesco. Vi avviker i den meningen om Pesco, vilket vi har gjort tidigare också.

Vad gäller flyktingpolitiken menar vi att det är uppenbart att EU:s huvudstrategi, som går ut på att hålla flyktingar tillbaka i Nordafrika, i framför allt Libyen, är i dag en bidragande orsak till den humanitära krisen i Libyen. Det går inte att komma runt att det är på det sättet, till exempel med den libyska kustbevakningen i dag.

Det som är mest anmärkningsvärt på migrationsområdet inför det här mötet är Tusks uttalanden. Det är faktiskt under all kritik. Här skjuter en rådsordförande en del medlemsländer i ryggen och försöker sänka hela tanken på ett gemensamt ansvar för flyktingpolitiken. Det är anmärkningsvärt på så många sätt, och det måste påverka förtroendet för Tusk. Men jag uppfattar att statsministern var tydlig på den punkten, och jag välkomnar att man framför kritiken, att man på det sättet inte tar på sig en ordföranderoll utan något annat inför mötet.

Sedan var det diskussionen om eurogruppen och den ekonomiska politiken. Det är inte så att den kan begränsas till att gälla euroländerna. Här finns flera förslag som gäller hela EU. Det är viktigt att göra klart att det kan få stora konsekvenser även för Sverige i framtiden. Ett är det tydliga förslaget om att inrätta en finansminister på EU-nivå genom att slå samman den ansvariga kommissionären, vice ordföranden i kommissionen med ansvar för frågorna, med eurogruppens ordförande. Det är en finansminister på EU-nivå. Man kallar det en finansminister på EU-nivå.

Denna diskussion har varit uppe tidigare. Eskil Erlandsson tog upp den nu också, och det är nu dags för regeringen att sätta ned foten. Det är nu Stefan Löfven ska begära ordet på mötet och säga att det inte blir någon finansminister. Sverige går inte med på att ha en finansminister på EU-nivå. Vad euroländerna gör för sig kan vara en sak, men någon finansminister för EU ska inte finnas. Vi har en finansminister, och hon heter Magdalena Andersson.

Jag skulle vilja höra statsministern säga här att han kommer att ta ordet och framföra: För Sveriges del är det tydligt. Ni kan glömma förslaget om finansminister för hela EU. Ni kan begrava det någonstans. Det blir ingenting. Sverige säger nej.

Det skulle jag gärna vilja höra. Om vi inte får höra detta får vi säkert höra en avvikande mening till i dag.

Anf. 11 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Eskil Erlandsson tog upp om överenskommelsen angående brexit är tillräckligt tydlig. Enligt premiärminister Theresa May är detta en överenskommelse gjord mellan UK och EU. Det tar jag som ett högre värde, så att säga.

I gårdagens samtal med henne påpekade hon att frågan har diskuterats i House of Commons, och hon har fått en accept. Diskussionen kommer säkert att pågå i Storbritannien. Jag menar att de har sagt att detta är en överenskommelse. Då är det en överenskommelse.

Jonas Sjöstedt tog upp frågan om EMU och en finansminister. Jag har tidigare sagt att jag inte vill ha någon annan finansminister än Magdalena Andersson. Det är precis så. Jag är glad att också Sjöstedt är glad åt finansminister Magdalena Andersson. Det är precis min uppfattning. Vi har världens bästa finansminister, och vi behöver ingen annan. Om eurogruppen föreslår något annat får vi svårt att stoppa det, men vi ska också komma ihåg att det inte är så att hela eurogruppen sitter och väntar på att få en finansminister. Det finns olika uppfattningar även inom eurogruppen. Det kommer nog att ta sin tid. Där är vi överens.

Eskil Erlandsson tog också upp frågan om migration. Vi delar uppfattning. Vi har nämnt i fråga om nästa långtidsbudget att vi vill se konditionalitet, det vill säga att de som inte uppfyller gemensamma åtaganden ska också drabbas av sanktioner. Den linjen kommer vi att driva i samband med att vi ska börja diskutera nästa långtidsbudget.

Vi är därutöver beredda att fatta beslut med kvalificerad majoritet. Besluten fattas i rådet. Det märks att det är här någonstans som det finns ett slags styrkeförhållande. Var ska beslutas fattas? Så länge de hålls kvar i Europeiska rådet – där fattas besluten enhälligt – då kan diskussionen pågå hur många år som helst. Det är därför vi har sagt att för vår del kan

det vara så. Vi säger vilka våra principer är, och sedan får rådet fatta besluten. Då gäller kvalificerad majoritet. Vi har sagt att vi är beredda.

Svaret är ja vad gäller sanktioner. Den frågan är vi beredda att driva.

Jonas Sjöstedt nämnde förutom finansministern även Pesco. Vi delar inte uppfattning om Pesco. Det har vi inte gjort förut heller.

När det gäller migrationspolitiken är det viktigt att vi jobbar på flera plan. Det har jag uttryckt tidigare. Samarbetet med afrikanska länder är viktigt. Vi vill inte heller att människor ska bege sig iväg. Det finns inte flyktingskäl. De ska inte förledas att tro att det blir en jätteljus framtid bara de tar sig iväg, när vi vet vilket helvete – ursäkt uttrycket – de råkar ut för. Det är viktigt för oss att ha det samarbetet med de afrikanska länderna. Vi måste se hur vi kan undanröja så mycket som möjligt av orsakerna som gör att människor tvingas fly, om det så är krig, konflikter, fattigdom, klimatfrågor eller vad det vara månne. Det är viktigt att ha ett samarbete med Libyen. Samtidigt ska vi stärka Libyens demokratiseringsprocess så att FN:s nya sändebud får bästa möjliga förutsättningar i samma stund som han diskuterar möjligheterna till val i Libyen. De ligger en bit bort, men sådant diskuteras. För att demokratin ska fungera fullt ut måste Libyen ha koll på sina gränser. Vi menar att det är bra att ha detta samarbete med Libyen.

Jag uttalade kritik mot Tusks uttalande i inledningen – det är fel.

Har jag missat någon fråga, Sjöstedt? Vilken missade jag?

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Det blir kanske tillfälle att återkomma till den frågan.

Vi kan anmäla avvikande meningar på de delar där vi samråder. Jag uppfattar inte att EMU och de därtill hörande frågorna är något vi samråder om i dag utan det är en information. Där kan vi göra ett medskick.

Anf. 13 TINA ACKETOFT (L):

Herr ordförande! Tack för redogörelsen, statsministern!

Så här på sluttampen är många frågor besvarade. Jag tänker inte deklarerera Liberalernas EU-politik här och nu fastän det är direktsändning.

Det som alltid slår mig när vi pratar om det gemensamma och fördjupade samarbetet för freden och säkerheten i EU, något som Liberalerna står starkt bakom eftersom vi anser att det är något att samarbeta om, är att det nästan alltid låter som att det är ett handelsavtal vi talar om. Det är egentligen bara Jonas Sjöstedt som lyfter upp samarbetet som en freds- och säkerhetsfråga.

Det här berör mig, och jag tar lite anstöt. Hela tanken med det fördjupade samarbetet är inte så att vi ska få bättre handelsavtal med andra länder utan att vi ska få en gemensamt stärkt säkerhets- och försvarspolitik för hela EU. Ibland låter det lite på statsministern som att det här är bra för Sveriges försvarsindustri.

Det är ett medskick att samarbetet kan lyftas upp som ett strategiskt viktigt steg för hela EU och Sverige.

Låt mig sedan ta upp Ryssland och sanktioner. Jag uppfattar det som att statsministern står fast vid den svenska hållningen. Det är viktigt. Ryssland har definitivt inte gått framåt, är inte progressivt utan snarare regressivt. Det är självklart att Sverige måste vara en stark röst där.

Vidare var det migrationen. Jag tyckte att ordföranden var bra när han sa att migration måste diskuteras ur perspektivet att andra börjar tumma på mänskliga rättigheter. Jag delar också upprördheten över Tusks brev. Tusks uttalande var mycket upprörande – för att använda ett hyfsat språk. Vi måste få så många som möjligt att sluta upp bakom vår tydliga linje. Även om vi kan få slut på krigen som de ser ut nu kommer en klimatpåverkan. Det finns redan klimatmigranter. Vi kallar dem ibland för ekonomiska migranter, men i själva verket är de klimatmigranter eftersom de inte kan odla sin jord. Alltså flyr de. Migrationsfrågan kommer att vara överst på agendan i många år framöver. Då måste vi ha en gemensam asylpolitik. Det går inte att Sverige mäter sig ut åt ena eller det andra hållet eller att något annat land i EU gör det. Vi måste ha en gemensam syn på det hela. Annars kommer vi att ha flyktingströmmar runt omkring oss – och det är inte bättre – eller genom EU – och det är inte heller bättre. Problemet måste lösas.

Tusks förslag att problemet ska lösas på plats skorrar mycket illa i mina öron. Det låter snarare som att det kommer från mer nationalistiska partier här i Sveriges riksdag och i övriga EU än att det skulle komma från en ordförande.

Det här var de mer känslomässiga inläggen.

Då är det EMU på agendan. Jag kan inte låta bli att notera att statsministern var tydlig med att det är viktigt med en stark bankunion, oavsett om Sverige går med eller ej. Det är denna tvehågsenhet hela tiden: Det är viktigt att det finns en europeisk åklagarmyndighet, men Sverige ska kanske inte gå med nu, vi väntar lite och ser vad som händer. Eventuellt går vi med senare.

Det är samma sak här. Vi vet att den finansiella krisen som utlöste så många andra kriser runt omkring oss berodde just på att det inte finns en bankunionen, delvis men inte enbart. Jag skulle vilja att statsministern utreder vad han menar med att det är viktigt att det finns en stark bankunionen, men Sverige behöver inte gå med. Ska det nu tillsättas en utredning som om två år ska komma med ett svar på om Sverige eventuellt ska gå med? I de papper som finns i dag är uppmaningen att ni ska komma tillbaka till dessa frågor i juni 2018. Då har statsministerns utredning knappt påbörjats. Jag skulle gärna höra lite tankar om detta.

Jag har några konkreta frågor om brexit. Jag har naturligtvis tagit del av det som har sagts. Jag har en konkret fråga om övergångsperioden. Har den frågan varit uppe på tapeten? Av mina vänner i Storbritannien som driver affärsverksamhet har jag förstått följande. Har de börjat propa på långa övergångsperioder? Hur ställer sig statsministern till det? Det har också varit på agendan att ställa mer eller mindre krav på handelsavtal för att fullfölja sina ekonomiska åtaganden. Det är av nyfikenhet jag frågar. Det är viktigt att se vad som pågår i förhandlingarna.

Anf. 14 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Ordförande! Tack, statsministern, för informationen inför toppmötet. Jag ska försöka redogöra för Kristdemokraternas syn.

Jag kan inleda med att jag tycker att det är lite synd att statsministern inte tar ton när det gäller frågan om ökad federalism. Jag ser det ändå som att det är en sådan tongång i kölvattnet av brexit. Flera har varit inne på detta. Olika EU-ledare talar om att man till exempel vill ha en europe-

isk finansminister. Det är bara en del. Det kommer flera olika förslag om EU-budgetar som ska ta över både det ena och det andra.

Man kunde häromdagen läsa i tidningen att även den socialdemokratiska ledaren i Tyskland Martin Schulz ville ha en federal stat. Därför hade det varit intressant att inledningsvis få höra lite om hur statsministern ser på att vi ska fatta flera beslut och mer detaljbeslut på EU-nivå.

När det gäller migrationsfrågan är det viktigt att vi har en samordnad politik på området inom EU och att alla visar solidaritet. Vi kan inte gå tillbaka till den ordning som vi haft tidigare där Dublinförordningen i praktiken inte fungerade. De södra länderna i Europa registrerade inte utan viftade förbi flyktingar att åka vidare upp till norr och däribland Sverige.

Det kommer att rendera att vi kommer att behöva ha gränskontroller under lång tid om systemet som skulle fungera enligt Dublinförordningen inte fungerar. Om nu ordföranden Donald Tusk säger att vi inte ska ha ett omfördelningssystem – och vissa länder tycker att det är helt fel med omfördelning – hur ser statsministern på vad som kommer att hända?

Nu kommer statsministern förstås att driva att det kommer att bli ett omfördelningssystem. Men försvinner Dublinförordningen i samband med att det blir ett nytt system? Är det som Donald Tusk säger i sitt brev till stats- och regeringschefer att han vill ha det som ett nytt system inom Dublinförordning, eller blir det ett annat system? Det vore bra om statsministern kunde reda ut det lite grann.

Donald Tusk frågar också i sitt brev om man vill prioritera i långtidsbudgeten att lägga mer pengar. Då antar jag att han tänker sig att olika resurser ska fördelas till olika länder som tar emot fler. Jag undrar om statsministern kan säga hur han tänker sig att svara på de frågor som har tagits upp av Donald Tusk.

När det avslutningsvis gäller migrationsområdet och frågan om Libyen är det oerhört viktigt att vi får till stånd någon form av humanitär intervention för att försöka lösa krisen i Libyen och åtgärda situationen för alla de flyktingar som sitter fast i flyktinglägren på inhumana premisser.

Göteborgstoppmötet ska diskuteras. Toppmötet om den sociala pelaren har många dimensioner. Vi kristdemokrater är naturligtvis positiva till en social utveckling och anständiga villkor inom EU för människor som arbetar och rör sig över våra gränser.

Det finns ett utstationeringsdirektiv som säger att ingen får ha lägre lön än enligt det lägsta kollektivavtalet i de olika svenska branscherna. Vi motsätter oss den sociala pelaren för att vi är oroliga för att det blir mer detaljreglering.

Statsministern brukar säga att det inte är något åtagande. Men vi har redan fått olika lagförslag om till exempel kvotering av föräldraförsäkringen. Vi tycker att det är helt orimligt att EU ska hålla på och fatta beslut om den typen av frågor. Den socialpolitiken ska vi själva fatta beslut om.

Den sociala pelaren har också flera olika dimensioner. Vi talar till exempel om minimilöner. Risken är att statsministern själv kommer att behöva ändra den egna utstationeringslagstiftningen om det nya utstationeringsdirektivet kommer på plats. Ser inte statsministern med oro på de förslag på detaljerade regler som nu kommer från EU om löner och

anställningsvillkor?

När det gäller brexitförhandlingen har vi inte någon annan inriktning än den statsministern har redovisat. I och för sig kan man säga att Nordirlandsfrågan inte är löst. Egentligen släpper man igenom skilsmässan utan att man har klarat av bodelningen. Vi får väl hoppas att det kommer att lösa sig och får följa frågan här i EU-nämnden framöver. Vi ser likt regeringen positivt på försvarssamarbetet Pesco och att EU samordnar olika kompetenser på försvarsområdet med fortsatt nationellt självbestämmande. Men det är svårt att utröna vad regeringen egentligen har för mål med Sveriges deltagande. Det har inte varit särskilt tydligt när statsministern i EU-nämnden har redogjort för sin syn på Pesco.

Vi anser att vår försvarsindustri måste tjäna på samarbetet. Vi menar också att de medel som ska tillföras från svensk sida ska vara transparenta. Det kan inte vara så att Sverige ska bli enbart en nettobetalar till försvarsfonden, eftersom Sverige oftast får betala mycket inom EU. Hur ser statsministern på finansieringen av försvarsfonden?

Eurons framtid tror jag inte att vi behöver säga så mycket om, eftersom vi inte deltar i eurosamarbetet. Vi anser att det är viktigt att reformarbetet hålls högt och att vi fortsätter reformeringen av de olika länderna som inte sköter sin ekonomi.

Jag är rädd för att vi nu kommer att gå in i ett system där allt fler kommer att vilja ha bidrag till arbetslöshetsförsäkringar och socialförsäkringar av allehanda slag i samband med den sociala pelaren och att Sverige kommer att få vara med och betala för länder som inte sköter sina offentliga finanser.

Anf. 15 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

När det gäller försvarssamarbetet har både Tina Acketoft och Désirée Pethrus varit inne på vad målet är. Jag sa i min inledning att det finns inget mer grundläggande för en regering än att garantera medborgarnas säkerhet. Vi bygger vår säkerhet tillsammans med andra, och därför är det viktigt att vi tar steg för att fördjupa EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Det var min inledning. Det är den övergripande målsättningen. Vi ska stärka säkerheten för Sveriges medborgare.

Sedan sa jag att som en del av förslaget presenterade kommissionen i somras ett program som ska stödja ett försvarsindustriellt utvecklings-samarbete. Det tycker jag också är bra. Det ger svensk försvarsindustri möjligheter i samband med detta att vara med och ta del av forsknings- och utvecklingsinsatser som stärker svensk försvarsindustri. Men det övergripande målet är naturligtvis en ökad säkerhet för människor som bor i Sverige.

När det gäller migranter är vi överens om behovet av en gemensam asylpolitik. Det var en fråga om vad Tusk skrev om att lösa på plats. Ja och nej, kan man säga. Jag läser det som Tusk har skrivit, och det är jag lika kritisk till. En del av politiken ska vara att hjälpa människor på plats. Det motsätter inte att de som söker asyl ska få söka asyl. Men vi vill inte att människor ska behöva göra den riskabla färden.

Där är jag ganska öppen med kollegorna. Tänk om alla länder i EU hade gjort som Sverige under lång tid och betalat en så stor del av sin BNP under alla dessa år. Det är egentligen en liten del, men stor i förhållande till andra. Hur hade det sett ut då? Nu ska vi finansiera det ena och

det andra, och det ska vi göra för att hjälpas åt. Men tänk om alla hade gjort det. Då hade det kunnat se annorlunda ut på afrikanska kontinenten. Det tycker jag att vi kan påminna om.

När det gäller bankunionen är det en tillsynsfråga och det gäller kris-hantering och inbetalning till en säkerhetsmekanism. De två första är nog det enklaste. De är i princip klara, och där har man kommit långt. När det gäller det tredje finns det också inom eurogruppen väldigt olika syn på det. Som jag sa tidigare beror det på att det här finns en risk. Farhågorna hos vissa är att när man gör en sådan gemensam historia kommer de enskilda medlemsstaterna att säga: Puh, nu behöver vi inte ta vårt ansvar, för nu ligger säkerhetsgarantin där.

Det får inte ske. Jag tror att man benämner det moral hazard. Risken finns att moralen undergrävs.

Den balansen är oerhört viktig. Därför är det viktigt att vi är med och påtalar det. Ska det göras är det en viktig ingrediens. Det får inte frånta medlemsstaterna deras egna finanspolitiska ansvar. Den balansen måste upprätthållas. Jag tycker att det är viktigt att vi själva får utreda huruvida vi ska vara med eller inte. Det är viktigt att inte nu här på stående fot säga att vi ska gå med. Vi är med och påverkar så att om vi skulle gå med är det så bra som möjligt. Sedan måste vi själva fatta beslut. Det menar jag ska göras efter en utredning. Det är normal hantering. Jag tycker att den är rätt bra.

Vad gäller övergångsperiod, som Tina Acketoft frågade om, är det UK som har föreslagit två år. Vi får se hur lång tid det kan behöva vara. Det är svårt att uttala sig precis om det. Men det ska fungera under en övergångsperiod. Som jag sa har vi detaljer kvar i fas 1 att lösa, men principerna är tillräckligt klara. Nu är det riktlinjer för fas 2 som ska beslutas om och hur själva övergångsarrangemanget ska se ut.

Under den perioden kommer UK så långt som möjligt driva det klart. De vill nästan ha klart ett avtal så att det bara är att skriva på när det blir tredjeland. Där får vi vara försiktiga så att vi går fram på ett riktigt sätt. Sverige försöker att vara pragmatiskt. Vi får heller inte gå för snabbt fram så att det inte är något kvar att förhandla om. Det blir en liten balansgång. Vår målsättning är klar. Vi vill ha ett bra samarbete med UK som är pragmatiskt och även ha en bredare handel, också på säkerhetsområdet.

Désirée Pethrus frågade om federalism och Sverige. Jag har sagt många gånger att vi inte kan se att det är EU:s uppgift att nu hitta nya uppgifter att lösa på överstatlig nivå. Gör det som vi har beslutat. Det måste vara budskapet till befolkningen runt om i landet. Vi har åtaganden vad gäller att se till att människor kommer i sysselsättning. Vi ska skydda och se till att människor känner sig säkra, och så vidare. Klimatfrågan ska tas om hand, och migrationsfrågan ska vi lösa tillsammans.

Det har vi åtagit oss. Det gäller att se till att få det gjort i stället för att ge sig in på nya äventyrligheter eller helt nya uppgifter. Vi kan hitta på många sådana. Men om det inte leder någonvart undergrävs förtroendet för Europeiska unionen. Det har vi sagt flera gånger. Vi menar: Gör det nu det vi redan har åtagit oss. Leverera på de frågorna, så kan vi skapa förtroende för EU på ett helt annat sätt.

När det gäller migrationsfrågorna och Dublinförordningen blir det en ny Dublinförordning. Det är sju rättsakter som nu diskuteras varav Dub-

linförelörelningen är en. Där ligger solidaritetsfrågan. Det är den som är den riktigt kniviga, verkar det som. På de andra har man kommit lite olika långt. Svaret på frågan är, om jag förstod frågan rätt: Det blir helt enkelt en ny Dublinförelörelning.

Det ställdes en fråga om Libyen och den humanitära situationen. Det blir i så fall ett militärangrepp. Det är väl inte så att ett militärt angrepp skulle hjälpa de utsatta. Däremot har AU, EU och FN kommit överens om samarbetet för att förbättra situationen så mycket som det går. Det ska ske i samarbete med UNHCR och IOM. Vi har två sådana globala spelare med i det för att det så långt det går ska säkerställas att det blir bra insatser för människor.

När det gäller den sociala pelaren frågar jag hela tiden: Var i dessa dokument syns det att det ska bli mer överstatlighet? I nuvarande fördrag finns redan en ordning om vad EU kan besluta om och vad kommissionen kan lägga fram förslag om där det finns beslutskompetens och där det inte finns beslutskompetens.

Min poäng har hela tiden varit att den sociala pelaren inte på något sätt förändrar fördraget. Den beslutskompetensen ser exakt likadan ut med social pelare som utan social pelare. Det innebär att även om vi inte hade lagt fram något förslag om social pelare hade det mycket väl kunnat komma en diskussion och förslag på exempelvis föräldraförelörelningsområdet.

Det kommer inte att hota svensk lönebildning. Utstationeringsdirektivet är till för att se till att vi försvarar svensk lönebildning. Det nya utstationeringsdirektivet tillsammans med att vi nu har tagit bort lex Laval gör att parterna nu kan försvara sina kollektivavtal. Det kunde de inte förut. Det är en förstärkning av den svenska modellen. Det är bra, och det är viktigt.

Vi är överens om brexit. Jag tror att jag svarade på frågan om målen för Pesco i samband med svaret till Tina Acketoft.

Anf. 16 ORDFÖRANDE:

Vi kanske inte hinner runt hela bordet vid denna runda eftersom tiden är knapp.

Anf. 17 MARIE GRANLUND (S):

Det är mycket bra att statsministern är så pass tydlig med att både lyfta fram de sociala frågorna och också poängtera att det fortfarande är nationell kompetens. Jag tycker att vi lite grann kan jämföra det med när vi behandlade dokumentet för EU 2020. Det hade väldigt mycket visioner om mängder av saker. Då var aldrig diskussionen att EU skulle ta över dem. Det var att man kunde ha en vision där man kunde lyfta fram frågor på olika sätt men inte att man skulle överföra beslutskompetens på områden där EU inte ska besluta enligt fördraget.

Jag vill även säga något om utstationeringsdirektivet. Det är väl bra om vi förändrar lagstiftningen i Sverige så att vi kan återgå till hur det var före Lavaldomen. Nu får fackföreningar stridsrätt igen för kollektivavtal. Man har nu rätt till lika lön för lika arbete i Sverige, oavsett nationalitet.

Jag tycker alltså att det är bra att vi ändrar lagstiftningen så att den anpassas efter det nya utstationeringsdirektivet, men vi måste hela tiden

Anf. 18 DAG KLACKENBERG (M):

Herr ordförande! Tack, statsministern, för redogörelsen och för alla svar!

Med risk för att jag inbjuder statsministern till att upprepa det svar som han redan har givit till såväl Sverigedemokraterna som Liberalerna och Kristdemokraterna ger jag honom chansen att göra det även till Moderaterna. Det handlar om den sociala pelaren. Jag har även en kort fråga, och svaret behöver inte bli så långt.

Vi måste klarlägga det här, för bilden av toppmötet i Göteborg har blivit motsägelsefull. Å ena sidan hette det att det skulle inspirera till erfarenhetsutbyte mellan medlemsstaterna vad gäller arbetsmarknadsfrågor och sociala frågor. Å andra sidan uttalade sig EU-kommissionens ordförande, med statsministern närvarande, om att det är viktigt att det blir mer EU-lagstiftning om arbetsmarknaden och sociala frågor. I detta ligger det motsägelsefulla.

Vi i Sverige har, som alla vet, sagt att vi inte vill ha upp dessa saker på EU-nivå, och jag hoppas att ingen boll nu har satts i rullning. Jag undrar vad statsministern tänker göra för att i så fall få stopp på den bollen innan den rullar över oss.

I detta sammanhang kan jag säga att även Moderaterna tycker att Sveriges finansminister är bra, men hon behöver inte nödvändigtvis heta Magdalena Andersson. Det är dock bra om det är en svensk finansminister, så är vi överens på den punkten.

Vad tänker regeringen göra för att få stopp på den där bollen och lägga lite kraft bakom diskussionen så att det inte rullar på?

Jag har också en liten teknisk fråga om migrationen. Detta ska diskuteras i Europeiska rådet, och där finns en ny beslutsmodell som kallas decision notes. Åtminstone hos några av oss råder en viss oklarhet om hur modellen är tänkt att fungera. Frågan till statsministern är: Hur har beslutsmodellen beretts och på vilket sätt kommer den att effektivisera Europeiska rådets arbete?

Anf. 19 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Ordförande! Ja, Marie Granlund, vi delar uppfattning om både mandatet och behovet av lika lön. Och i det finns nog svaret till Moderaterna och Dag Klackenberg. Det faktum att utstationeringsdirektivet förändras och att lex Laval tas bort i svensk lagstiftning stärker de svenska parternas möjligheter att stå upp för sina avtal. Det här är min bestämda uppfattning. Detta går alltså i rätt riktning.

Vad gäller det som Juncker sa handlade det inte om utökad kompetens, och det är också min princip. Kanske lyckas jag inte förklara mig riktigt. Hur som helst förändras inte beslutskompetensen. Fördelningen av kompetens förändras inte mellan medlemsstaterna och EU-institutionerna i och med den sociala pelaren.

Detta återges även i förslaget till utkastet för slutsatserna i satsen ”based on a shared commitment and established competences”. De etablerade kompetenserna ligger alltså kvar, och inom den ram som nu finns kan man agera.

En hel del av detta kommer att utgöras av erfarenhetsutbyte, exempelvis vad best practice är när det gäller sysselsättning och hur ungdomar får arbete och så vidare. Det är viktigt att se det så här.

Oavsett om vi har en social pelare eller inte kommer det alltid att finnas de som vill lägga fler förslag om överstatlighet. Det här har dock inte förändrat kompetensfördelningen.

Vad gäller decision notes handlar det egentligen om ett bakgrundspapper. Beslut i framtiden kommer också bara att antas i form av slutsatser. Jag kan väl hålla med om att ”decision note” inte är det bästa ordvalet, men vi har ändå försäkrat oss om att besluten kommer att fattas i form av slutsatser, och det är det som gäller.

Slutligen vidhåller jag att det är Magdalena Andersson som ska vara finansminister, men jag kan förstå att vi kan ha olika uppfattningar i frågan.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Tiden medger inlägg från ytterligare två frågeställare.

Anf. 21 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Statsministern nämnde tidigare i sitt svar till mig att han inte har några argument som stöder att den sociala pelaren skulle leda till överstatlighet. Även andra har talat om samma sak. Jag vill ändå uttrycka min mening när det gäller den inställningen och uttalandet från statsministern.

Inför framtagandet av den sociala pelaren talades det om barnbidrag, pensioner, a-kassa, sjukvård och föräldraledighet, vilket även Kristdemokraterna nämnde. Statsministern säger att man skulle kunna lyfta upp det här ändå. Det kan man absolut göra, för EU har stora befogenheter. På framför allt ministerrådsnivå har man stora befogenheter att lyfta fram nya områden inom ramen för Lissabonfördraget.

Lissabonfördraget är i sig vidlyftigt. På 68 politiska områden förstärktes makten. Vi överförde förmåga från de enskilda nationella parlamenten till det europeiska parlamentet att fatta beslut. Man fråntog en del av vetorätten. I ett samarbete måste man förutsätta att alla inblandade parter är överens, men detta fråntar man då man tar bort vetorätten. Då går det per automatik från samarbete mot någon form av överstatlighet.

Detta leder i sig till att man kan ifrågasätta utvecklingen inom Europeiska unionen, vilket jag talar om när jag tar upp den sociala pelaren. Den sociala pelaren lyfter ju upp ytterligare ett område för diskussion, annars skulle man inte ha fått för sig att instifta en ny pelare. Man lyfter upp detta då man bland annat vill driva igenom de frågor som jag alldeles nyss nämnde. Det finns ytterligare frågor, såsom utbildning, arbetsmarknadspolitik och annat som är inblandat i detta.

Jag vill även framhålla att innan Sverige blev medlem i Europeiska unionen fanns det tre myndigheter på europeisk nivå. Samma år som vi folkomröstade instiftades fyra till. Därefter har 27 nya myndigheter instiftats på en rad olika områden. En myndighet står för någon form av maktutövning, misstänker jag. Det är väl därför de finns, annars är de totalt verkningslösa.

Vad jag försöker påtala är att man hela tiden flyttar över makt. Så fort man öppnar ett nytt område öppnar man också för en diskussion. Inom

den så kallade sociala spelaren diskuterar man de olika områden som spelaren ska inrymma.

Man talar om en europeisk finansminister och en gemensam budget på europeisk nivå. Som Moderaterna och Dag Klackenberg nämnde har kommissionens ordförande själv stora planer på att federalisera Europa. Vi hörde ett jublande EU-parlament när det talades om att Europa ska bli federalt. Även Socialdemokraternas partikollegor jublade.

Vidare vill EU-kommissionens vice ordförande Frans Timmermans vill att även migrationspolitiken ska bli federal, alltså totalt överstatligt och inte alls något som bara avslutar vid enskilda och temporära händelser.

EU-lagstiftningen har i dag ett oerhört stort inflytande över kommuner och landsting. Jag har hört att det är på 50 och upp till 60 procent. Det är 43 procent i Sveriges riksdag.

Det är ingen konspirationsteori bakom när jag hävdar att när nya områden lyfts fram för diskussion på europeisk nivå leder det per automatik till utökad federalisering. Det sker kanske inte inledningsvis i det dokument som Stefan Löfven läser ifrån, men det blir så senare. Detta är själva poängen.

Jag får försöka hålla mig lite mer kort än jag egentligen vill, eftersom vi har ont om tid, och avslutar med att anmäla avvikande mening i de frågor som jag har tagit upp i dag och som regeringen och statsministern inte står bakom.

Anf. 22 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Jag tycker att den nya mötesformen är olycklig och oklar. Det innebär också att slutsatserna blir mycket kortare, annars hade de innehållit delar om migration och om ekonomisk politik, och då hade vi kunnat ta ställning till dem på ett tydligt sätt.

Jag hoppas att utskottet hävdar sitt inflytande även med den nya modellen och vår möjlighet att säga vad vi tycker om den. Det handlar här om riksdagens inflytande.

När det gäller diskussion om vem som ska vara finansminister finns det ju en annan utmärkt Andersson – Ulla Andersson – som skulle kunna vara finansminister. Jag vill bara få det fört till protokollet.

Jag ställde en väldigt konkret fråga till statsministern. Kommer statsministern att begära ordet och säga att vi avvisar denna modell, som inte bara är en eurogruppsfinansminister utan även blir finansminister för hela EU? Den här frågan fick jag inget svar på.

Efter det har parti efter parti sagt att de markerar mot idén om en europeisk finansminister. Därför ställer jag samma fråga igen: Kommer statsministern att för Sveriges räkning begära ordet för att säga att från Sveriges sida avvisar vi modellen om en gemensam finansminister?

Regeringen säger ju att den tycker samma sak. Det är bra att åsikten finns i Stockholm. Ännu bättre är det om den finns på toppmötet också.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Innan jag lämnar ordet till statsminister Löfven fanns ett önskemål om ett kort inlägg från Kristdemokraterna och Désirée Pethrus.

Anf. 24 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag vill bara göra ett förtydligande. Jag vet inte om det var jag som var otydlig eller om det blev en missuppfattning när jag sa ”humanitär intervention”, inte ”militär invasion”.

Jag menar att vi ska göra ett jobb på det humanitära området. Det var vad som var viktigt för mig, liksom att man inom EU gör allt vad man kan för att se till att lägren kan stängas.

Anf. 25 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Låt mig börja med Désirée Pethrus förtydligande. Det handlade alltså om ett annat begrepp. Jag förstår vad Désirée Pethrus är ute efter.

Det är klart att vi ska göra så mycket som möjligt på det humanitära området. Det gör Sverige redan, och det är klart att även EU ska göra det. Vi ska hjälpa människor att komma bort från sådana vidriga förhållanden. Därför är samarbetet mellan UNHCR och IOM så viktigt.

Även återvändandearbetet är viktigt. Jag nämnde ju att Niger, Nigeria och Tchad har börjat ta ansvar för sina medborgare så att de får komma hem i stället för att sitta i dessa fruktansvärda förhållanden.

Vi är alltså överens om behovet av humanitär hjälp.

Johnny Skalin och jag har nog helt enkelt olika uppfattningar. Jag tycker att det är viktigt med en social dimension. Om man skapar en marknad är det inte bara för kapital, varor och sådant som det ska fungera, utan det gäller framför allt för människor.

Jag vill sätta människor först. Det var hela poängen med mötet i Göteborg. Det handlar om människors väl och ve. Jobb, utbildning och social trygghet är nummer ett. Då gör vi det med samma beslutskompetens som förut.

Jonas Sjöstedt frågade om de nya formerna. Slutsatserna kommer ändå att finnas kvar, och det är dem vi beslutar om. Det här återkommer vi till. Denna mötesform sätter sig. Det handlar om huruvida det går att hitta ett sätt som löser upp knutar och som gör att vi faktiskt kan komma till beslut. Det är dock inga hemliga beslut som ska fattas, utan de ska upp på bordet.

Jag begär gärna ordet en gång till vid Europeiska rådet och säger precis samma sak, jag har sagt det förut: Vi behöver ingen annan finansminister än Magdalena Andersson.

Vad eurogruppen gör får vi se. Men det är som sagt inte heller glas klart där.

För EU-området är svaret dock nej. Vi har vi en svensk finansminister, och det räcker.

Anf. 26 ORDFÖRANDE:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för utkast till riktlinjer inför Europeiska rådet artikel 50. Det finns en majoritet för slutsatserna för Europeiska rådet med en avvikande mening från Vänsterpartiet vad gäller Pesco och avvikande mening från Sverigedemokraterna i ett flertal frågor.

Vi tackar statsminister Löfven för informationen i övriga delar och för medverkan. Vi önskar dig en trevlig eftermiddag.

På EU-nämndens föredragningslista finns en punkt med övriga frågor, men det finns inget anmält där.

Nästa sammanträde är planerat till fredag kl. 9.00.
Jag förklarar sammanträdet för avslutat.

2017/18:16
13 december

Innehållsförteckning

§ 1 Europeiska rådet	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	1
Anf. 3 MARIE GRANLUND (S).....	4
Anf. 4 MARIA PLASS (M)	5
Anf. 5 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	6
Anf. 6 JOHNNY SKALIN (SD)	8
Anf. 7 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 8 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	10
Anf. 9 ESKIL ERLANDSSON (C).....	12
Anf. 10 JONAS SJÖSTEDT (V).....	13
Anf. 11 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	14
Anf. 12 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 13 TINA ACKETOFT (L)	15
Anf. 14 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	16
Anf. 15 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	18
Anf. 16 ORDFÖRANDEN	20
Anf. 17 MARIE GRANLUND (S).....	20
Anf. 18 DAG KLACKENBERG (M)	20
Anf. 19 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	21
Anf. 20 ORDFÖRANDEN	21
Anf. 21 JOHNNY SKALIN (SD)	22
Anf. 22 JONAS SJÖSTEDT (V).....	23
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	23
Anf. 24 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	23
Anf. 25 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	23
Anf. 26 ORDFÖRANDEN	24